

Казус

Милена Петрова, 17-годишна, била ученичка в 10-ти клас. Семейството ѝ било материално затруднено, поради което през почивните дни и ваканциите Милена Петрова гледала почасово деца. Няколко последователни почивни дни тя била ангажирана да помага на семейство Недялкови при отглеждането на малолетната им дъщеря Ани. Милена Петрова се сприятелила със семейството, като между тях се изградили отношения на доверие, а и детето се привързало към Милена.

Семейство Недялкови започнали да възлагат на Милена Петрова не само работа, свързана с отглеждане на детето им, но и други грижи по домакинството – пазаруване, заплащане на битови сметки, намиране на майстори за дребни поправки в дома. Първоначално за заплащане на разходите семейство Недялкови оставяли на Милена Петрова определена сума пари. На базата на изграденото доверие обаче по-късно те ѝ показали къде държат по-големи суми, а именно – в ниша зад една от картините в хола на жилището.

Няколко месеца по-късно, във връзка с предстоящия ѝ 18-и рожден ден Милена Петрова решила да организира голямо парти. Оказало се обаче, че спестените от нея пари са недостатъчни, поради което тя решила да открадне от парите на семейство Недялкови, като влезе в дома през нощта, когато знаела, че семейството е извън града.

Същата вечер Милена Петрова помолила своя приятел Адриан Николов, да я закара до дома на семейство Недялкови, като му обяснила, че е забравила там свои вещи. Милена Петрова влязла в дома с предварително подготвен дубликат от ключа, взела 1000 лв., но на излизане решила да вземе и оставената на масата в хола златна гривна.

Милена Петрова се качила в колата на Адриан Николов и му обяснила, че си е взела забравените вещи, но се изкушила и взела и една гривна, която го моли да продаде на свои познати, които търгували със злато. Помолила го също, ако го разпитват, да каже, че са били заедно в дома му през цялата вечер заедно с нейната най-близка приятелка Бистра Рангелова. Адриан Николов се съгласил и още на следващия ден продал гривната на свой познат за 500 лв., които предал на Милена Петрова. Тя останала недоволна от цената и двамата с Адриан Николов се скарали.

Милена Петрова се обадила на Бистра Рангелова и я помолила, ако я извикат на разпит, да каже, че предишната вечер е била заедно с нея и Адриан Николов в неговото жилище.

След като семейство Недялковци установили кражбата, те се оплакали в районното полицейско управление. Бързо било установено, че най-вероятен извършител на деянието е Милена Петрова, тъй като никой друг не знаел, че Недялковци ще отсъстват от града и къде са скрити парите в жилището.

Милена Петрова била разпитана в полицията, където заявила, че по време на кражбата е била заедно в дома на Адриан Николов заедно с приятелката си Бистра. В качеството на свидетел Бистра Рангелова обаче казала истината. При разпита на Адриан Николов като свидетел той разказал фактите такива, каквито са в действителност, като посочил и лицето, на което продал гривната.

Прокурорът привлякъл като обвиняеми Милена Петрова и Адриан Николов. Милена Петрова отричала участието си в кражбата, а Адриан Николов признал, че е продал гривна, за която знаел, че е открадната от Милена Петрова. Експертизата оценила откраднатата гривна на 650 лв.

Както в досъдебното производство, така и пред първоинстанционния съд, Милена Петрова заявила, че не желае защитник, а Адриан Николов бил защитаван от брат си, който имал юридическа правоспособност, но не работел към момента.

В производството по чл. 248 НПК подсъдимите и защитникът на Адриан Николов не направили възражения за допуснати съществени нарушения на процесуални правила на досъдебното производство. Такова нарушение не било констатирано и от съда.

Съдът признал подсъдимите за виновни по повдигнатите обвинения.

Присъдата била обжалвана от двамата подсъдими пред въззивната инстанция.

ВЪПРОСИ:

1. На кой съд е подсъдно делото?
2. Каква е правната квалификация на деянията, извършени от Милена Петрова и Адриан Николов?
3. Допуснати ли са съществени нарушения на процесуалните правила в първоинстанционното производство?
4. Как следва да процедира въззивният съд?

ОТГОВОРИ:

1. Делото е подсъдно на районния съд по извършване на деянията (чл. 35, ал. 1 НПК).
2. Милена Петрова е извършила престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 4 вр. чл. 63, ал. 1, т. 3 НК, като в качеството си на непълнолетна, но разбираща свойството и значението на деянието си и можейки да ръководи постъпките си, чрез използване на техническо средство – дубликат от ключ, отнела от владението на семейство Недялкови чужди движими вещи – пари на стойност 1000 лв. и златна гривна на стойност 650 лв., на обща стойност 1650 лв., без тяхно съгласие с намерение противозаконно да ги присвои. Деянието е извършено с пряк умисъл.
3. Адриан Николов и Милена Петрова в съучастие – първият като извършител, а втората като подбудител и помагач, извършили престъплението вещно укривателство, като Адриан Николов продал по молба на Милена Петрова предоставената му от нея златна гривна, за която знаел, че е придобита чрез престъпление – престъпление по чл. 215, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 за Адриан Николов и по чл. 215, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 3 и 4 вр. чл. 63, ал. 1, т. 3 НК за Милена Петрова, като Милена Петрова, макар и непълнолетна, е разбирала свойството и значението на деянието си и е можела да ръководи постъпките си. Деянието е извършено с пряк умисъл.
4. Милена Петрова е извършила престъпление по чл. 293, ал. 2 вр. чл. 63, ал. 1, т. 4 НК, като макар и непълнолетна, но разбирайки свойството и значението на деянието си и можейки да ръководи постъпките си, подбуждала Адриан Николов и Бистра Неделчева да лъжесвидетелстват. Деянието е извършено с пряк умисъл.
5. Първоинстанционният съд е допуснал съществено процесуално нарушение, тъй като участието на защитник на непълнолетната подсъдима е задължително (чл. 94, ал. 1, т. 1 НПК), а освен това интересите на двамата подсъдими са противоречиви. Нарушение е допуснато и с конституирането като защитник на брата на Адриан Николов, тъй като същият не е категорията на лицата, посочени в чл. 91, ал. 2 НПК. Проди противоречието в интересите на двамата подсъдими участието на защитник и за него е задължително.
6. Въззивната инстанция на основание чл. 334, ал. 1 НПК следва да отмени постановената присъда поради допуснати съществени процесуални нарушения и да върне делото на първоинстанционния съд за отстраняването им, като даде указания в процедурата по чл. 248 НПК да се констатира, че нарушението е допуснато още на досъдебното производство и делото бъде върнато на прокурора за отстраняването им – на основание чл. 248, ал. 1, т. 5 НПК.